

Gemeente Ameland

College van Burgemeester en Wethouders

Raadsleden

09-04-2025, Nes

Geacht college, beste raadsleden,

De afgelopen periode heeft het college hard gewerkt aan het accommodatiebeleid. In dit proces zijn diverse gebruikers van de gebouwen en andere belanghebbenden meegenomen. In de week van 31 maart tot en met 3 april 2025 zijn de plannen tijdens vier informatiebijeenkomsten aan alle inwoners gepresenteerd. Tijdens deze bijeenkomsten is gebleken dat niet alle belanghebbenden in de planvorming zijn meegenomen en dat de plannen de nodige zorgen in de samenleving opleveren. Als stichtingen, verenigingen en gebruikers van de gebouwen in Nes en Buren stellen wij het op prijs dat de gemeente investeert in een toekomstbestendig accommodatiebeleid. Tegelijkertijd uiten wij gezamenlijk onze zorgen. In deze brief zullen wij onze zorgen uiteenzetten.

Leefbaarheid is een groot goed. Ameland heeft een hechte gemeenschap. Amelanders kijken naar elkaar om, zorgen voor elkaar en hechten veel waarde aan gezamenlijke activiteiten. Dit is terug te zien in de grote hoeveelheid verenigingen die actief zijn op het eiland. De onderlinge betrokkenheid is groot. Even koffiedrinken in de Toel, een kantinedienst draaien bij V.V. Geel-Wit, dansles in 't Wantij en ga zo maar door. De sociale cohesie op Ameland is iets om trots op te zijn.

De plannen die door de gemeente zijn gepresenteerd zijn ingrijpend. Vanuit de gemeente gaat het over gebouwen, stenen en duurzaamheid. Voor de inwoners en de gebruikers van de gebouwen gaat het om zo veel meer. Elke vereniging heeft zijn eigen identiteit en is daar trots op. Het zijn de betrokken vrijwilligers die de activiteiten in de gebouwen tot een succes maken. Uit de bewonersbijeenkomsten van Buren en Nes is gebleken dat het draagvlak voor de plannen van de gemeente geheel ontbreekt en tot grote verontwaardiging en onbegrip heeft geleid.

De opdracht voor het accommodatiebeleid was als volgt geformuleerd:

“Ontwikkel een strategisch meerjarenplan voor gemeentelijke gebouwen met een weging van maatschappelijk nut / noodzaak van gebouwen nu en in de toekomst mede in relatie tot de duurzaamheidsopgave “

De ondertekenaars van deze brief vinden dat er onvoldoende rekening is gehouden met het maatschappelijk nut van de gebouwen. Dit komt terug in de ambities die de gemeente heeft gepresenteerd. Een van de ambities is *“een leven lang meedoen”*. Meerdere inwoners hebben aangegeven dat zij de gepresenteerde locatie niet wenselijk vinden. *“Even met de rollator een kop koffie halen zit er niet meer in”*. Vanuit sociaal oogpunt is laagdrempelige toegang tot ontmoetingsplekken in het dorp van groot belang. Door de dorpshuizen en het sociaal werk uit de dorpen te halen wordt een fysieke en mentale drempel opgeworpen.

Tijdens de bewonersavonden is bij de inwoners en gebruikers de indruk ontstaan dat vanuit de gemeente alleen is gekeken naar de gebouwen. Dit is terug te zien in het massaonderzoek dat heeft plaatsgevonden ten aanzien van de locatie. Er is geen onderzoek gedaan naar alternatieve locaties en/of het handhaven van bestaande gebouwen (al dan niet met clustering van functies). Er is te weinig in gesprek gegaan en/of gehoor gegeven aan de wensen en behoeftes van de inwoners, de gebruikers van de gebouwen en belanghebbenden. Het feit dat de werkgroep geen gelijkwaardige locaties aan de vaste wal hebben bezocht geeft aan dat de werkgroep zich onvoldoende heeft verdiept in de mogelijke consequenties die clustering heeft. De ondertekenaars vragen zich ook af in hoeverre een gelijkwaardige situatie aan de wal bestaat. Wij stellen ons op het standpunt dat Ameland uniek is gezien de grote sociale betrokkenheid en het actieve verenigingsleven. Juist door de fysieke drempel van de Waddenzee en het toerisme is het van groot belang om de Amelandse identiteit te behouden. We zijn immers op elkaar aangewezen.

Het onderzoek ten aanzien van Buren en Nes lijkt gebaseerd te zijn op één idee, waarbij te gericht is gekeken naar clustering op één locatie. Wij verzoeken het college met klem om de plannen te heroverwegen en onderzoek te doen naar alternatieven die meer recht doen aan de leefbaarheid op Ameland. Hierbij verzoeken we het college om rekening te houden met de behoefte van de inwoners en de (praktische) bezwaren die tijdens de bewonersbijeenkomsten naar voren zijn gekomen. Voor de volledigheid zijn deze bezwaren in de bijlage toegevoegd.

Wij vertrouwen er op dat voorgaande voldoende duidelijkheid biedt ten aanzien van het standpunt van de inwoners en gebruikers van de gebouwen. Indien er vragen zijn, zijn wij bereid een nadere toelichting te geven. Hiervoor kan contact worden opgenomen met info@dorpsbelangnes.nl. Vanuit Dorpsbelang Nes zal een werkgroep worden opgesteld met gebruikers en belanghebbenden.

Met vriendelijke groet,



Brei/haak/handwerk club Buren Melkveehouderij de Hogedijk



Bijlage: standpunten inwoners, gebruikers, stichtingen en verenigingen Buren en Nes

- De verenigingen geven aan dat zij vinden dat zij onvoldoende op de hoogte zijn gehouden van het proces. Met sommige verenigingen hebben gesprekken plaatsgevonden aan het begin en aan het eind van het proces. De verenigingen zijn in de tussenliggende periode niet of nauwelijks op de hoogte gehouden, terwijl in 2023 wel per brief is aangekondigd dat er regelmatig over het onderwerp gecommuniceerd zou worden. Al dan niet via de website van de gemeente Ameland.
- Diverse belanghebbenden voelen zich niet gehoord en zijn niet betrokken geweest bij de voorbereiding en de totstandkoming van het accommodatiebeleid, terwijl zij rechtsreeks door de plannen worden geraakt. Het betreft kampeerhuis De Vallei, Galerij Philadelphia, Gerard Metz, SPA en andere externe partijen.
- Vanuit kampeerhuis De Vallei (bestaande uit een kampeerboerderij en naastgelegen bedrijfswoning) zijn zorgen over de aantasting van het woon- en verblijfsgeenot vanwege de verwachte problemen met bereikbaarheid, geluidsoverlast (nu alleen weekenden, bij plannen permanent), lichthinder (verlichte sportvelden) en horizonvervuiling (van o.a. een hoge sporthal).
- V.V. Geel-Wit is teleurgesteld in de plannen. Zij zijn al 7 jaar samen met de gemeente bezig met de herontwikkeling van de voetbalkantine. Het bestuur heeft samen met een bouwgroep veel tijd en energie gestoken in het maken van een plan. De gemeente was hier actief bij betrokken en heeft zelfs geadviseerd om met een bouwgroep in gesprek te gaan. Het nieuwe accommodatiebeleid sluit niet aan bij de plannen. Het bestuur van V.V. Geel-Wit ziet weinig terug van hun input en vraagt zich af of de gemeente wel weet wat er speelt bij de verenigingen. V.V. Geel-Wit voelt zich buitenspel gezet.
- Vanuit V.V. Geel-Wit zijn zorgen over het aantal beschikbare velden. Door het succes van de club worden de huidige drie velden maximaal benut. Door het drukke wedstrijdschema is het een uitdaging om alle wedstrijden goed gepland te krijgen. Door de opkomst van de dameselftallen en het toekomstperspectief dat de seniorenteam op zaterdag gaan voetballen zijn drie velden niet meer voldoende. De verwachting is dat een vierde voetbalveld op termijn noodzakelijk is. Binnen de huidige plannen zal dit niet mogelijk zijn. Een ledenstop voor V.V. Geel-Wit is dan noodzakelijk. Dit is zeer onwenselijk. Ieder Amelander moet de mogelijkheid hebben om te sporten en zich aan te melden bij de lokale sportvereniging.
- Vanuit Sociaal Werk worden zorgen geuit over de laagdrempelige toegang tot ontmoetingsplekken. Dit werd ondersteunt door gebruikers die aangeven dat de fysieke en mentale drempel voor ouderen om naar de activiteiten te gaan enorm wordt vergroot op het moment dat de locatie buiten het dorp komt te liggen. Het

voelt alsof de gemeente deze impact onderschat. Een dorpshuis hoort thuis in het dorp.

- De dorpshuizen en kinderopvanglocaties op het eiland werken goed samen, maar hebben in het verleden meerdere keren bij de gemeente aangegeven dat zij niet willen fuseren. Het samenvoegen van de locaties voelt als een gedwongen fusie. Organisaties willen graag samenwerken en elkaar versterken, maar kijken ook graag naar een minder ingrijpende oplossing dan algehele clustering.
- De verenigingen vragen zich af hoe het zit met de beschikbare ruimte. De Toel en 't Wantij hebben veel activiteiten in de avond. In de Toel is er sprake van multifunctioneel gebruik waarbij bijvoorbeeld een muziekvereniging aan het repeteren is, terwijl er in een andere ruimte vergaderd wordt. De verenigingen zijn bang dat erbij te veel clustering te weinig ruimte beschikbaar is en er mogelijk sprake is van geluidsoverlast over- en weer.
- Er zijn zorgen geuit over de tegenstrijdigheid in het beleid van de gemeente. De gemeente zet zich in om het middelengebruik onder jongeren te beperken. Vanuit de dorpshuizen en Sociaal Werk wordt hier actief op geïnvesteerd door het organiseren van alcoholvrije jeugdsoosen. Het clusteren van de locaties zorgt ervoor dat de dorpshuislocatie verbonden is met de kantine van de sporthal en V.V. Geel-Wit en/of er al dan niet een gezamenlijke kantine wordt gerealiseerd. De mogelijkheid om jongeren op een jeugdsoos niet in aanraking te laten komen met middelen wordt hierdoor enorm beperkt. Het door de wethouder genoemde alternatief om alle Gemeentegebouwen vrij te maken van middelengebruik lost dit probleem op. Echter tegen dit plan zijn bezwaren vanuit de verenigingen, omdat dit ten koste gaat van de opbrengst van de kantine. De door de wethouder benoemde compensatie voor eventueel inkomstenverlies wordt op termijn niet realistisch geacht.
- Het verplaatsen van de sporthal is tegen het zere been van de scholen en de sportclub Nes-Buren. De kinderen van de BWS kunnen rooster-technisch de sporthal niet bereiken. Daarnaast komen veel kinderen uit Hollum en Ballum met de bus. De afstand die vervolgens overbrugt moet worden verplicht de jeugd om ook een fiets in Nes neer te zetten.
- Vanuit SC Nes-Buren werd opgemerkt dat hun jeugdige sporters een andere categorie jeugd is dan de sporters van V.V. Geel-Wit. Dit betreft soms jeugd die zich prettiger voelt in een kleine groep en/of een andere sociale omgeving. Een gezamenlijk kantine vinden zij niet wenselijk, omdat juist de kleinschalige sportmogelijkheden voor sommige jeugdigen ertoe leiden dat zij zich beter kunnen ontplooiën. Voor SC Nes-Buren heeft het eventuele verlies van leden een grote impact, omdat zij een kleine vereniging zijn.
- Vanuit het Sociaal Werk wordt opgemerkt dat inwoners voor een klein samenzijn graag iets in hun eigen omgeving zoeken wat vertrouwd en gezellig is. Een groot

gebouw draagt hier niet aan bij. Voor inwoners die niet houden van de massa is straks mogelijk geen plek meer.

- Vanuit de Kardinaal de Jongschool werd opgemerkt dat de huidige locatie ideaal is, omdat er veel verschillende veldjes rondom school zijn en ze dicht bij de Vleijen zitten. De Kardinaal de Jongschool (op grond van Bisschop Moller Stichting) van eigen terrein afhaken naar gemeentelijk terrein vinden ze onwenselijk. De kinderen hebben nu alle ruimte om te spelen en om de natuur in te gaan. Op de nieuwe locatie is de verwachting dat hiervoor minder ruimte zal terugkomen. Tevens gaat de school van een rustige plek naar een drukke plek. De Stichting staat open voor het ontwikkelen van een nieuwe school op het bestaande terrein. Al dan niet in samenwerking met het Sociaal Werk.
- Er zijn zorgen geuit over de parkeergelegenheid en de toegankelijkheid van de locatie. Er wordt gevreesd voor een tekort aan parkeerplekken. Vooral op piekmomenten (halen- en brengen) en bij slecht weer.
- Het realiseren van een sporthal en/of een hoog complex op de locatie van V.V. Geel-Wit zorgt voor horizonvervuiling. Dit past niet binnen de invulling van het buitengebied die als groene buffer tussen Nes en Buren fungeert. Door een groot complex tussen twee dorpen te plaatsen lijkt het alsof twee dorpen één dorp moet worden. Dit is niet wenselijk voor de identiteit van de beide dorpen.
- Over het algemeen is ook de vraag in hoeverre het sportveld dat bebouwd moet worden groot genoeg is om alle functies voldoende ruimte te bieden.
- Er is 40 miljoen euro begroot voor dit project. Vanuit de inwoners is gevraagd wat de kosten zijn voor het behoud van de huidige gebouwen. Dat bleek niet inzichtelijk te zijn. Ook is de vraag gesteld wat met de huidige gebouwen gaat gebeuren op het moment dat deze leeg komen te staan en wat de financiële consequenties hiervan zullen zijn. Hier zijn nog geen concrete plannen voor. Wel is aangegeven dat het afstoten van De Toel in overleg met de kerk zal gebeuren. Meerdere inwoners gaven aan het wenselijk te vinden dat er wordt nagedacht over een nieuwe bestemming voor het scenario van het afstoten van gebouwen en/of grond.
- De LTO geeft aan dat de aankoop van land betekent dat er land dat bestemd is voor landbouw verdwijnt.
- Er zijn vragen gesteld over het beheer van de locatie en multifunctioneel gebruik van de locatie. Er is gesproken over een gezamenlijke kantine. Wie maakt de kantine schoon als de ene gebruiker 's avonds een activiteit heeft, maar de andere gebruiker 's ochtend vroeg weer van dezelfde ruimte gebruik moet maken? Komt dit te liggen bij de vrijwilligers of bij een professionele beheerder?
- De verenigingen en dorpshuizen draaien op vrijwilligers. Er wordt door clustering gevreesd voor het verlies van de identiteit van de eigen vereniging. Hierdoor kan

de motivatie van de vrijwilligers naar beneden gaan en wordt gevreesd dat vrijwilligers zullen afhaken.

- Vanuit meerdere inwoners wordt verzocht om geen overhaaste beslissingen te nemen. Het voornemen om het accommodatiebeleid binnen 3 maanden naar de gemeenteraad te brengen vindt men te snel. Zorgvuldigheid gaat voor snelheid. Men vraagt aandacht voor de eilander norm.

Aanvullingen Kardinaal de Jongschool

De verwachte invoering van bijna gratis kinderopvang per 2027 zal naar verwachting leiden tot 30% groei in opvangvraag. Dit vraagt om ruimtelijke voorbereiding en duidelijke scenario's. Voor de opvang wordt circa 462 m² extra ruimte geraamd. Onderzoek naar hergebruik van de **huidige schoolruimte en uitbreiding op het terrein ontbreekt nog**. Dit biedt kansen voor slimme en betaalbare oplossingen. Wij pleiten voor een zorgvuldige, visie gedreven aanpak met ruimte voor meerdere scenario's. Betrek bestuur, MR, gemeente en dorp bij het maken van een gedragen keuze.

Voorstel: een visie gedreven, zorgvuldige route

Wij stellen voor om een zorgvuldige en inhoudelijk gedreven ontwikkelroute te volgen. Deze bestaat uit de volgende stappen:

1. **Ontwikkel een gezamenlijke inhoudelijke visie**, met onderwijs als vertrekpunt, waarin opvang en onderwijs elkaar versterken.
2. **Kies een kinderopvangpartner** die deze visie deelt — bij voorkeur een lokale partij die het eiland goed kent en geworteld is in de gemeenschap.
3. **Stel samen eisen aan locatie en gebouw**, passend bij de gezamenlijke visie en ambities.
4. **Werk verschillende scenario's uit**: hergebruik van de bestaande school, nieuwbouw op het terrein, of een combinatie daarvan.
5. **Betrek alle belanghebbenden** — dorp, medezeggenschapsraad (MR), schoolbestuur en gemeente — bij het afwegen van deze scenario's.
6. **Maak gezamenlijk een gedragen keuze**, gebaseerd op visie, haalbaarheid en toekomstgerichtheid.

Zo bouwen we niet alleen aan stenen, maar vooral aan een toekomstbestendige voorziening waarin kinderen centraal staan, en waar onderwijs, opvang en gemeenschap elkaar versterken.